

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUŠTATYMAS
ŠIAULIŲ R. MEŠKUIČIŲ LOPŠELYJE-DARŽELYJE
„DARBUOTOJŲ ATRANKOS Į DARBĄ 2024 METAIS“

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2017-03-15 Nr. 184 pakeitimu) ir Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio 2021-2024 metų korupcijos prevencijos programa ir įgyvendinimo priemonių planu, patvirtintu Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio direktoriaus 2020 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-90 „Dėl Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio 2021–2024 metų korupcijos prevencijos programos tvirtinimo“, Šiaulių r. Meškuičių lopšelyje-darželyje (toliau – Lopšelis-darželis) atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę vertinta veiklos sritis, kurioje egzistuoja didelio korupcijos pasireiškimo tikimybė pagal LR Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 4 d. kriterijus:

Veiklos sritis	KPI 6 straipsnio 4 dalies kriterijai						
	1 p.	2 p.	3 p.	4 p.	5 p.	6 p.	7 p.
Darbuotojų atrankos į darbą	-	-	-	-	x	-	-

Kriterijai:

- 1 p. padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- 2 p. pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.
- 3 p. atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;
- 4 p. veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 5 p. daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 6 p. naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;
- 7 p. anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Vertinta veiklos sritis – „Darbuotojų atranka į laisvas darbo vietas“.

Minimos sritys formaliai atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą korupcijos riziką sąlygojantį 5 kriterijų: ***Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.***

Lopšelio-darželio sekretorė Dovilė Arbūzaitė, vadovaujantis Lopšelio-darželio direktoriaus 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. V-7 (1.9) „Dėl sekretorės Dovilės Arbūzaitės skyrimo atsakinga už korupcijos prevenciją ir kontrolę lopšelyje-darželyje“ paskirta atsakinga už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą prevenciją bei kontrolę. Vadovaujantis 2021-2024 m. atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.

Analizuotas laikotarpis 2024 metų I-III ketvirtis.

Buvo įvertinta esamo reglamentavimo ir jame įtvirtintų kontrolės priemonių atitiktis Valstybės ar savivaldybės įstaigų sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijose, nurodytose Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakyme Nr. 2-185, nustatytus kriterijus.

Vertinimas atliktas analizės ir apibendrinimo metodais, analizuojant teisės aktus, reglamentuojančius Lopšelio-darželio personalo valdymą:

1. Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ reikalavimams ir jų lydimiesiems aktams su galiojančiais pakeitimais;

2. Lopšelio-darželio Nuostatais, patvirtintais Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2024 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. T-65;

3. Lopšelio-darželio Darbuotojų pareigybių aprašymais, patvirtintais Lopšelio-darželio direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. V-52 „Dėl pareigybių aprašymų patvirtinimo“ su naujais pakeitimais;

4. Lopšelio-darželio Vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, patvirtintomis Lopšelio-darželio direktoriaus 2022 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-90 „Dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių tvirtinimo“;

Lopšelyje-darželyje yra parengtos:

1. Lopšelio-darželio Finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos Lopšelio-darželio direktoriaus 2023 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V- 22(1.9) „Dėl Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“, kuriomis reglamentuota darbuotojų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolė;

2. Lopšelio-darželio Darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V-6(1.9) „Dėl metinio veiklos vertinimo pokalbio su darbuotoju tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo vadovaujantis atliekamas metinis darbuotojų veiklos vertinimas pagal Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu patvirtintą Lopšelio-darželio darbuotojų metinio veiklos vertinimo pokalbių planas (grafikas).

3. Lopšelio-darželio darbuotojų etikos kodeksas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2024 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-36(1.9) „Dėl darbuotojų etikos kodekso tvirtinimo“. Lopšelio-darželio darbuotojų etikos kodeksą parengė direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė.

Siekiant užtikrinti tinkamą darbuotojų dokumentų tvarkymą, Lopšelis-darželis vadovaujasi Lopšelio-darželio nuostatais patvirtintais 2024 m. kovo 12 d. Šiaulių r. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-65. Tai pagrindinis vidaus dokumentas ir teisės aktas, kurio pagrindu vykdomas Lopšelio-darželio darbuotojų valdymo proceso organizavimas.

Nustatyta, kad yra priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui, įvertinta, jog teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra.

Įvertinus aukščiau paminėtus kriterijus, konstatuotina, kad formaliai pagal vieną iš septynių lentelėje pažymėtų vertinimo kriterijų, reglamentuotą Korupcijos prevencijos įstatyme, yra priskiriamas prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Realiai ši tikimybė yra sumažinama organizuojant ir įgyvendinant Lopšelio-darželio veiklą ir sprendimų priėmimo, kontrolės procedūras.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo atsižvelgta į 2021-2024 m. Lopšelio-darželio Korupcijos prevencijos programą, buvo naudojami dokumentų ir statistinės analizės metodai, leidę nustatyti Lopšelio-darželio veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 4 dalyje nustatytam kriterijui.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad darbuotojus į darbą priima į darbą ir atleidžia įmonės vadovas. Kasmet Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriui teikiamas prašymas „Dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus nustatymo Šiaulių r. Meškuičių lopšelyje-darželyje“. Darbuotojų pavaldumas reglamentuojamas Valdymo struktūros schemoje, patvirtintoje Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio direktoriaus 2024 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio valdymo struktūros (schemos) tvirtinimo“ ir darbuotojų Pareigybių aprašymuose, patvirtintuose Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio 2021 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. V-52 „Dėl pareigybių aprašymų patvirtinimo“. Visų Lopšelio-darželio darbuotojų pareigybių aprašymuose yra nurodytas pavaldumas ir atskaitingumas, apibrėžtos darbuotojų funkcijos yra tinkamos Lopšelio-darželio uždavinių ir funkcijų įgyvendinimui, efektyviam veiklos organizavimui ir vykdymui. Darbuotojai su jais susipažinę pasirašydami.

Asmuo į darbą Lopšelyje-darželyje priimamas direktoriaus įsakymu, su darbuotoju sudaroma darbo sutartis. Darbuotojas supažindinamas su pareigybės aprašymu, darbo sąlygomis, užmokesčiu, teisėmis ir pareigomis, Vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, Vaikų gyvybės ir sveikatos apsaugos, darbų saugos, darbo higienos, sanitarijos ir priešgaisrinės apsaugos, civilinės saugos instrukcijomis, įforminti tai nustatytos formos žurnaluose. Visi darbuotojai pasirašytinai supažindinami su šiais teisės aktais. Darbuotojų darbo sąlygas ir tvarką nustato Darbo kodeksas ir kiti darbo santykius reglamentuojantys teisės aktai.

Darbuotojų atranką, išskyrus į Darbo kodekse nurodytą pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašą ir reglamentuotas išimtis, į darbą Lopšelyje-darželyje reglamentuoja Darbo tvarkos taisyklių III skyrius „Darbuotojų į darbą priėmimo tvarka“. Taisyklės atskiros pareigybių, dėl kurių gali būti rengiamas konkursas Lopšelyje-darželyje, sąrašo ir konkurso organizavimo ir vykdymo tvarkos nenumato, nes šiuo klausimu vadovaujamosi bendrosiomis Darbo kodekso nuostatomis. Korupcijos rizikai šioje srityje valdyti teisėkūros priemonės naudojamos nacionaliniu lygmeniu.

Išvados apie korupcijos pasireiškimo tikimybes Lopšelyje-darželyje:

Lopšelio-darželio darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo teisinių santykių sritis formaliai atitinka šiuos Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus korupcijos riziką šalinančius kriterijus: „atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“; „daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Vertinant pagal kitus Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus korupcijos pasireiškimo tikimybes kriterijus, atitiktis nenustatyta.

Teisinio reglamentavimo trūkumų darbuotojų atrankos proceso srityje nenustatyta. Darbuotojų uždaviniai bei funkcijos išsamiai reglamentuoti Lopšelio-darželio Nuostatuose ir darbuotojų Pareigybių aprašymuose. Taisyklėse nustatyta naujai priimtų darbuotojų priėmimo tvarka, darbo etika, bendrosios pareigos ir teisės, kvalifikacijos kėlimo, poilsio ir atostogų suteikimo klausimai, kurie neprieštarauja Darbo kodekso reglamentavimui.

Analizuotu laikotarpiu darbuotojų formavimo, valdymo ir administravimo veiklos srityje nebuvo užfiksuotų Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų tapataus pobūdžio, ar mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė ar kitokia atsakomybė.

Lopšelyje-darželyje yra priimti visi reikiami vidaus teisės aktai, kuriuose detalizuota teisės aktuose nustatyta ir šioje išvadoje vertintuose teisiniuose santykiuose dalyvaujančių subjektų kompetencija, teisės ir pareigos, procedūros, sprendimų priėmimo tvarka

ir kt. Jie yra periodiškai peržiūrimi atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus, teisinio reglamentavimo efektyvumą bei taikant praktikoje kylančias problemas ir, esant būtinumui, atitinkamai keičiami.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu rizikos veiksniai nenustatyti.

Šiaulių r. Meškuičių lopšelio-darželio

atsakingas asmuo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą – sekretorė Dovilė Arbūzaitė